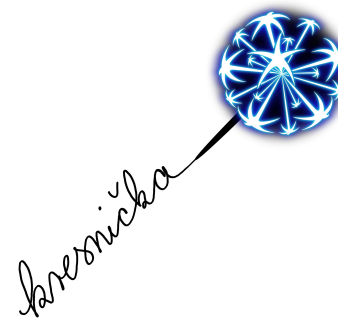

BARVILA IZ KAMNIN

Pripomočki: kamnine različnih barv, premog, koščki opeke, kristal kalcita, kladivo, zaščitna očala, gosto cedilo, terilnica, skledica, žlica, voda, olje, rumenjak, čopič

PRI RAZBIJANJU KAMNOV S KLADIVOM UPORABLJAJ ZAŠČITNA OČALA.

In pazi na prste.

1. Naberi kamnine različnih barv, koščke opeke, kristale kalcita (za belo barvilo), olje (za črno barvilo).

2. Večje kamne najprej zdrobi s kladivom v droben pesek.

3. Pesek presuj v terilnico in ga v njej zdrobi v čim bolj droben prah.

4. Prah iz terilnice presej skozi gosto cedilo v skledico. Kar ostane na cedilu, ponovno zdrobi. Postopek ponavlja, dokler nimaš v skledici dovolj prahu.

5. Prahu v posodici dodaj nekaj žlic vode in dobro premešaj, da dobiš gosto zmes.

6. S čopičem in barvo, ki si jo pripravila, poskusi slikati po različnih površinah: kamnu, lesu, opeki, papirju, koži ...

7. Namesto vode uporabi olje (najboljše je hitro sušeče laneno olje) ali jačni rumenjaki. Z vodo pripraviš vodno barvo, z oljem oljno, z rumenjaki pa jajčno tempero.

RAZMISLI, PREIZKUSI, POIŠČI, VPRAŠAJ ...

- 🌀 Koliko različnih barv si pripravila?
- 🌀 Iz katere kamnine ali minerala lahko pripraviš belo (rdečo, rumeno, oranžno, zeleno, modro) barvo?
- 🌀 Kamnine katerih barv v naravi z lahkoto najdeš?
- 🌀 Kaj je kamnina in kaj je mineral?
- 🌀 Ali je barva prahu, ki ga pripraviš iz kamnine, vedno enaka barvi površine kamnine? Ali je kamnina v svoji notranjosti enake barve kot na površini?
- 🌀 Na kateri površini je barva, ki jo naneseš, najbolj vidna?
- 🌀 Na kateri površini se barva najbolj vpije?
- 🌀 Katere površine se barva najbolj oprime?
- 🌀 Katera barva je najobstojnejša (vodna, oljna, jajčna)? Kako to preveriš?
- 🌀 Preizkusi različne kombinacije sestavin za barvo z barvili iz prahu kamnin: barvilo (pigment) + voda, barvilo + olje, barvilo + rumenjaki, barvilo + voda + olje, barvilo + voda + rumenjaki ...
- 🌀 Ali je vse kamnine enako težko zdrobiti v prah?
- 🌀 Barve lahko na podoben način pripraviš tudi iz prsti (zemlje). Naber prsti različnih barvnih odtenkov in iz njih izdelaj barve.
- 🌀 Kaj je *islandski dvolomec*?

Kalcit (njegova kemijska formula je CaCO_3) je najpogostejši mineral na površju Slovenije (<https://www.pms-lj.si/si/o-naravi/minerali-in-kamnine/kalcit-slovenije>). Je krhek, drobljiv in zelo uporaben kot bel naravni pigment. V naravi ga najpogosteje opazimo v obliki belih žil v drugih kamninah. Žile v kamnih, ki jih najdemo v Sloveniji, so običajno kalcitne ali kremenove. Iz fotografije ne moremo nedvoumno ugotoviti, ali so žile v kamnih kalcitne ali ne. Kremen razi steklo, kalcit pa ne. Poskusi raziti steklo na mestu, kjer je žila. Če pušča razo v steklu, je žila najverjetneje kremenova, v nasprotnem primeru pa je kalcitna.

